

Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.I.1304/2020/8.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Csák Zsolt, a tanács elnöke

Dr. Schmidt Péter, előadó bíró

Dr. Domonyai Alexa, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2021. június 1.

Az ügy tárgya: csalás büntette

Terhelt(ek): Terhelt1

Elsőfok: Pesti Központi Kerületi Bíróság, 24.B.11.130/2018/34., ítélet, tárgyalás,
2019. október 8.

Másodfok: Fővárosi Törvényszék, 32.Bf.5179/2020/5., végzés, tanácsülés,
2020. február 19.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a csalás büntette miatt Terhelt1 terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Pesti Központi Kerületi Bíróság 24.B.11.130/2018/34. számú ítéletét és a Fővárosi Törvényszék 32.Bf.5179/2020/5. számú végzését hatályaiban fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2019. október 8. napján megtartott nyilvános tárgyaláson kihirdetett 24.B.11.130/2018/34. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki csalás büntetében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont], ezért őt a bíróság mint különös visszaesőt 1 év 10 hónap szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a szabadságvesztés 3/4-ed részének kitöltését követő nap. Kötelezte a vádlottat a magánfelek részére kártérítés, valamint illeték megfizetésére, fennmaradó részében a polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. Az elsőfokú bíróság kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[2] A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2020. február 19. napján megtartott tanácsülésen meghozott 32.Bf.5179/2020/5. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, kötelezte a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[3] A jogerős ítélettel szemben Terhelt1 terhelt 2020. november 2. napján kelt beadványában felülvizsgálati indítványt nyújtott be. Indítványában előadta, hogy szándékában állt a sértetteknek visszafizetni a vádiratban írt összeget, ezt a sértettek is tudták, azonban a bíróság figyelmen kívül hagyta. Előadta továbbá, hogy a másodfokon eljáró bíróság úgy hozta meg a döntését, hogy nem kapott a tárgyalásra idézést, így azt nélküle tartották meg és így hozták meg a másodfokú határozatot, ezért nem tudta képviselni az érdekeit, vagy akár ügyvéd által be tudott volna nyújtani elfogultságot személyével kapcsolatosan. Nagyon sok ellentmondás volt mind az első-, mind a másodfokú bíróság határozatában. Kérte, hogy vegyék figyelembe a leírtakat, emellett betegségét és életkorát is.

[4] A Legfőbb Ügyészség BF.1363/2020/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. Előadta, hogy a terhelt a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét kifogásolta azzal, hogy állítása szerint az eljárt

bíróságok a sértetti és terhelti nyilatkozatot nem megfelelően értékelték, ugyanakkor a Be. 650. § (2) bekezdése szerint a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás felülvizsgálatban nem támadható. A vélelmezett eljárási szabálysértéssel kapcsolatban előadta, hogy a másodfokú bíróság értesítő végzést küldött a terheltnek a 2020. február 19. napjára kitűzött tanácsülésről, amit személyesen vett át 2020. január 28. napján. A végzés és az ahhoz fűzött tájékoztató tartalmazta, hogy a terhelt kérheti az ügy nyilvános ülésen vagy tárgyaláson való elbírálását, erre azonban nem került sor határidőn belül, a másodfokú bíróság törvényesen hozott jogerős határozatot tanácsülésen. Erre figyelemmel nem lehet alappal hivatkozni arra, hogy a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerinti felülvizsgálati ok megvalósult volna a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjában írt abszolút hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés révén.

[5] Az elfogultsági ok vonatkozásában előadta, hogy a terhelt nem jelölt meg semmilyen konkrétumot, ennek hiányában hivatkozásának alapossága nem állapítható meg, ebben a tekintetben a felülvizsgálati indítvány törvényben kizárt. A Legfőbb Ügyészség emellett előadta, hogy a terhelt terhére rótt bűncselekmény törvényes minősítése mellett a büntetés kiszabása nem vitatható, a felülvizsgálati eljárásban a terhelt életkorának, betegségeinek vagy más büntetés kiszabási körülményeinek az értékelési módja nem vizsgálható. A Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint az ügyben a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti felülvizsgálati okot megalapozó eljárási jogsértés nem állapítható meg. Mindezek miatt indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatokat a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen hatályában tartsa fenn.

[6] A terhelt a főügyészség indítványára tett írásbeli észrevételében arra hivatkozott, hogy fogvatartása alatt magatartásával nincs probléma, nagyon megbánta, amit elkövetett és az ítélet enyhítését kérte azért, mert a másodfokú bíróság szabályszerű idézést nem küldött részére, pedig szeretett volna megjelenni, de ettől a jogától megfosztották. Továbbra is kérte, hogy a kárt kifizesse és ezzel az ítéletét enyhítsék.

[7] **II.** A felülvizsgálat részben kizárt, egyéb részében a terhelt felülvizsgálati indítványa alaptalan.

[8] A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) XC. Fejezetében szabályozott felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat. A felülvizsgálat lefolytatásának csak a törvényben megjelölt okok alapján van helye.

[9] A Be. 648. § értelmében felülvizsgálatnak kizárólag a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt, eljárási szabálysértés miatt, az Alkotmánybíróság vagy nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján, illetve bizonyos feltételek esetén a Kúria a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérés esetén van helye.

[10] A terhelt felülvizsgálati indítványában foglaltak a felülvizsgálat törvényben írt alábbi okainak feleltethetők meg:

[11] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont b) alpontja értelmében a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.

[12] A Btk. 649. § (2) bekezdés d) pontja értelmében eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

[13] A Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja értelmében a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.

[14] A Be. 650. § (2) bekezdése kimondja, hogy felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. Ebből következik, hogy sem az első- és másodfokú bíróság által megállapított tényállás, sem az annak megállapításához vezető folyamat, a bizonyítási eljárás lefolytatása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése, sem az abból levont ténybeli következtetés nem támadható. Ezért a terhelt indítványának azon része, melyben azt kifogásolta, hogy a bíróság nem vette figyelembe állítása szerint fennálló azon szándékát, hogy a kárt a sértettek részére meg kívánta téríteni, és ennek tárgyában őt és a sértetteket nem hallgatta meg, törvényben kizárt. A Kúria ugyanakkor e körben megjegyzi, hogy az eljárás során nem volt akadálya annak, hogy a terhelt amennyiben erre szándéka lett volna, az általa okozott kárt a sértetteknek ténylegesen megtérítse, és ezt a jogerős ügydöntő határozat meghozataláig igazolja.

[15] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont b) alpontjában írt ok alapján felülvizsgálatnak akkor van helye, ha az indítvány arra hivatkozik, hogy a bűncselekményt törvénysértően minősítették, vagy a jogerős ítéletben a Btk. más szabályainak megsértésével törvénysértő büntetést szabtak ki a vádlottal szemben. A terhelt indítványában sem törvénysértő minősítésre, sem törvénysértő büntetésre nem hivatkozik, büntetésének enyhítését kéri részben a büntetés végrehajtása során tanúsított magatartása, részben egészségi állapota és életkora, részben pedig a kár megtérítésére irányuló állítólagos szándéka alapján. Az indítvány ebben a részében is kizárt. A Kúria a BH 2016.264. számú közzétett döntésében kifejtette, ilyen okból felülvizsgálatnak a törvényes minősítés mellett csak akkor van helye, ha a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak; így a büntetést a bűncselekmény minősítéséhez igazodó büntetési tételkeret megsértésével, avagy az irányadó büntetési tételkereten belül ugyan, de a Btk. valamely mérlegelést nem tűző rendelkezésének megsértésével szabták ki. Felülvizsgálati eljárásban önmagában a bünteteskiszabási körülmények értékelésének mikéntje nem vizsgálható.

[16] A terhelt felülvizsgálati indítványában említést tesz arról, hogy nem lehetett jelen a másodfokú bíróság eljárásában, mert arról állítása szerint szabályszerűen nem értesítették, ezért el volt attól zárva, hogy személyével kapcsolatosan elfogultságot jelentsen be. A terhelt ugyanakkor felülvizsgálati indítványában nem jelöl meg olyan okot vagy körülményt, amely alapján arra hivatkozna, hogy vele szemben kizárt bíró járt volna el. Valamely felülvizsgálati

ok megemlítése, a törvényszöveg megismétlése nem ad alapot érdemi felülvizsgálati eljárás lefolytatására, az ilyen indítvány a törvényben kizárt (BH 2018.42.).

[17] A Kúria ugyanakkor érdemben vizsgálta a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerinti felülvizsgálati ok megvalósulását a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjában írt feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértésre hivatkozás folytán. A Kúria megállapította, a felülvizsgálati indítvány ebben a körben nem alapos. Az ügy iratai alapján megállapítható, hogy a másodfokon eljáró bíróság a 2020. február 19. napjára kitűzött tanácsülésről, a terhelt ahhoz kapcsolódó jogairól és kötelezettségeiről megfelelő tájékoztatást tartalmazó értesítést küldött, amit a terhelt személyesen vett át 2020. január 28. napján. A tanácsülés kitűző végzés és az ahhoz csatolt tájékoztató tartalmazza, hogy a terhelt kérheti az ügye nyilvános ülésen vagy tárgyaláson való elbírálását, ezt azonban a megjelölt határidőn belül nem kérte. A másodfokú bíróság erre figyelemmel törvényesen járt el és hozott határozatot tanácsülésen. A Be. másodfokú eljárás lefolytatásakor hatályos 598. § (2) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság tanácsülésen határoz akkor is, ha az ítélet ellen a vádlott terhére nem jelentettek be fellebbezést, vagy a vádlott terhére bejelentett fellebbezés kizárólag az 583. § (3) bekezdés a) vagy c) pontján alapszik, és a nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését az ügyészség, a vádlott, a védő vagy a fellebbező nem indítványozza.

[18] A Be. hivatkozott 598. § (4) bekezdése értelmében a tanács elnöke az ügyészséget, a vádlottat, a védőt és a fellebbezőt értesíti a tanácsülés kitűzéséről, a tanácsülés időpontjáról és tájékoztatja arról, hogy 8 napon belül más által bejelentett fellebbezésre, indítványra vagy nyilatkozatra észrevételt tehetnek, míg az (5) bekezdés értelmében ez a tájékoztatás kiterjed arra is, hogy az észrevétel előterjesztésére rendelkezésre álló határidő miatt nyilvános ülés, vagy tárgyalás kitűzése indítványozható. E határidő elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

[19] A Be. 427. § (1) bekezdése értelmében a tanácsülésen kizárólag az egyesbíró, vagy a tanács tagjai és ha a törvény eltérően nem rendelkezik, a jegyzőkönyvvezető van jelen, azon a vádlott jelenléte nem lehetséges.

[20] Amennyiben a másodfokon eljáró törvényszék a terheltet az eljárási szabályoknak megfelelően tájékoztatta a nyilvános ülés, illetve a tárgyalás tartása iránti kérelem benyújtásának lehetőségéről, és a terhelt az értesítést személyesen átvette, azonban a megadott 8 napos határidő alatt a nyilvános ülés vagy tárgyalás tartása iránti kérelmet nem terjesztett elő, a fellebbezés tanácsülésen történő elbírálására a büntető eljárási szabályok maradéktalan megtartásával, törvénysértés nélkül került sor, a másodfokú bíróság nem követett el feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést (BH 2018.111. számon közzétett határozat).

[21] A felülvizsgálati okra történő hivatkozás mindezek miatt alaptalan.

[22] A Kúria hivatalból vizsgálta és a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti eljárási szabálysértést nem állapított meg.

[23] Mindezek alapján a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsülésen eljárva, a felülvizsgálati indítványt részben kizártnak, részben alaptalannak tartotta, ezért a megtámadott határozatot a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályában fenntartotta.

[24] A végzés elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatát pedig a 650. § (1) bekezdés b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 652. § (6) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria – a Be. 608. § (4) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén – az indítványt érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2021. június 1.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Schmidt Péter s.k. előadó bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró